

Torp nr 27. Torpet Västerås under Bäne Åsen

Bebott 1820-1871

1820-1832

Första familjen kom från torpet Köllebro under Bäne Gategård, i Hol. Verkar ha legat på Hols Allmänning. ("Torparefolk vid Köllebro torp under Bäne")

Bengt Olofsson (1797-1838) Född i Öfratorp, Horla. Död i vattusot i torpet nr 16 Mellombacken "under Bryngelsgården" ("Bergqvists"). Han var bror till Anders Olofsson, se torpet nr 15 Mellombacken under Västerberg. (Det är det Mellombacken som fortfarande är bebott).

H. **Christina (Stina) Andreasdotter** (1793-1838) Född i Smedsgården, Horla. Död i barnsbörd i Mellombacken "under Bryngelsgården"

De hade gift sig 1818. Båda tillhörde Rydetsläkten.

Deras barn:

1. Anna Maria (1820-1830) Född i torpet Köllebro, Hol. Död 10 år gammal av svinsot.

2. Christina (1822-1892) Född här på torpet Västerås. Dopvittnen från Kärtared och Smedsgården, torpet Nybacken och torpet Källerhög. Till Rydet som piga 1838-42. Till Kärtared Östergården 1842-53. Till torpet Brännåsen under Kungegården år 1853, som låg vid Yxnås i Horla. Gifte sig samma år med Magnus Andersson (1815-1890) som var född där. De övertog torpet Brännåsen och bildade familj. Dog där.

3. Anna Catharina (1825-1876) Född här på Västerås. Dopvittnen från Oryd och Kärtared Västergård. Gift på Hedebacken, Bälinge 1863 med arbetskarlen Andreas Svensson (1827-1894)

4. Anders (1828-) Född på Västerås. Dopvittnen från Oryd, Smedsgården och Mellombacken. Kom som föräldralös 13-åring till Tomasgården i Hol. Till Hols Berg 1845. Till Partille 1846. Oklart var han tar vägen sedan.

5. Olof (1832-1838) Född på Västerås. Dopvittnen från Mellombacken och Lunneberg. Död av slag strax efter sina föräldrars död. Familjen hade då flyttat härifrån.

6. Anna Maja (1838-1877) Född på Mellombacken under Bryngelsgården när hennes mor dog av barnafödelseln. Som fosterbarn 1840 till "Torp under Hols Bäne". Piga 1858 i Bälinge Östergården. Är piga i Hvittene, Lena 1874. Död i Ängatorp, Lena, i vattusot. Ogift.

Bengt Olofssons mor Kerstin Andersdotter (1762-1822) verkar ha bott här när hon dog. "Änka från Västerås torp".

Från 1826 bodde här också Christina (Stina) Andreasdotters mor, änkan **Anna Gisslesdotter** (1751-). Hon kom inflyttande från Södra Björke (Grude) och flyttar med familjen till Mellombacken under Bryngelsgården, torp nr 16 men står ej med strax efter det. Okänt var hon tog vägen. Ev. har prästen skrivit "Död". Hade i sitt andra äktenskap varit gift med soldaten Sven Olofsson Dus (1779-1826) född i Horla, död av gikt. Med honom hade hon bott i Grude sedan 1808. Soldattorpet där hette Frögnestad soldattorp under Nedergården. Hennes första make var Andreas Carlsson född 1752 i Elofsgården, Horla.

Familjen flyttar alltså 1832 till Mellombacken "under Bryngelsgården", Hol. Se torp nr 16. ("Bergqvists") Mer om familjen där. Står som torpare till 1838. Sedan: "På socknens slut".

1832-1838

Nästa familj kom 1832:

Andreas Andersson (1810-1880) Född på Dammbacken. Död av bräcklighet i Fattigstugan i Hol.

H. Karin Andersdotter (1799-1870) Född i Smedsgården, Horla. Död som "Fattighjonhustru"

De gifte sig 1832 och flyttade hit till torpet Västerås.

Deras barn:

1. Christina (1833–1834) Dopvittnen från Ällebacken, Österås och Hulåsen. Död i månad gammal, okänd orsak.

2. Johanna (1835-1898) Dopvittnen från Ällebacken, Bäne skog och Holskaryd. Till Lundby 1850. Död i Göteborgs Domkyrkoförsamling av lungcancer. Ogift.

3. Johannes (1838-1840) Dopvittnen från Bräckan. Död 1,5 år gammal av okänd orsak.

År 1838 står familjen som "Lösdrivare i socknen". Ca 1844 skriver prästen: "Obs bor inte här utan i Fattigstugan".

År 1854-1864: "Fattighjon i socknen"

1841-1871

Troligtvis stod torpet tomt 1838-1841.

Inhyser familj kom från Oryd 1841:

Gifta 1836 och står då som hemmansägare av gården Oryd (1835-1841):

Sven Andersson (1804-1847) Född i Tarabo i Närke där hans föräldrar var bönder. Död i "Backstuga under Bäne Åsen" i nervfeber. Bör vara här på Västerås.

H. Stina Andersdotter (1811-1888) Född i Skantern, Närke. Även hennes föräldrar står som bönder.

Stina bor kvar på Västerås som änka till 1871. (Blev änka två gånger). Då står hon som fattighjon och flyttar med dottern Johanna till Fattighuset. Stina dör där.

Deras barn:

1. Anna Cathrina (1842-1916) Dopvittnen från Österås, Lunneberg, Oryd, Källeberg. Till Närke 1857. Gift 1873 med torpare August Gabrielsson (1844-1914) från Närke. De bosatte sig på Nabbudden under Anhult i Närke och fick många barn. Död i Närke. (Om man letar efter henne i kyrkböckerna så står det felaktigt att hon var född 1842-08-18 men hon föddes 1842-02-18.)

2. Anders (1844-1891) Dopvittnen från Mellombacken, Svedjan, Källeberg, Dammbacken. Till Bredared/Sandhult 1860. Tillbaka 1864, är då dräng på Högekulle.

Stina Andersdotter (ovan) blev änka första gången 1847 och gifte om sig 1850 med:

änkemannen **Anders Johansson** (1807-1862) född i Tengene, kom senast från Horla. Död här på Västerås.

Han hade med sig sin son **August** (1844-) Född i Siene. Till Lena 1859.

Anders och Stinas gemensamma barn:

1. Johanna Andersdotter (1851-1896) Dopvittnen från Oryd och Högekulle. Till Göteborg 1873. "Fälld för 1:a resan snatteri" 1871. Straffad "för 1:a resan stöld" 1872. Dömdes till "Förlust av medborgerligt förtroende" på 5 år. Död av magsår i Göteborg. Ogift.

Se foto nedan.

Efter 1871 stod torpet Västerås tomt.

"Hon var delaktig i stölder i Göteborg som ledde fram till en dom 27 maj 1872. Hon hade stulit kläder i kök och tamburer, kläder som hon sedan pantsatt. Dessa brott gav henne två månaders straffarbete."
"Efter stölden 1872 verkar hon ha hållit sig borta från brott".
Ur "Ett förbrytaralbum" 2022 av Tore Samuelsson

*Foto: Johanna
Andersdotter, ur
polisens arkiv.*

Vilka lämningar finns kvar?

På denna karta från 1854 ser man endast lada/uthus. (fyrkant med kors betecknar uthus).
Ingenting finns kvar av grund från vare sig hus eller uthus. Vid korset finns resterna av jordkällaren.
Enligt textsidorna till kartan ska huset ha legat där det står **233**. På 229 står det "äng med husplats".

Jordkällaren på torpet Västerås.

